

Priručnikom za zaštitu banaka i drugih financijskih institucija¹ se po prvi put sustavno obrađuje sve značajnija problematika zaštite u bankama i drugim financijskim institucijama.

"Zaštita i sigurnost" je naziv kojim je zahvaćeno šire područje od same problematike koja je predmet ovog rada. Međutim, elementi zaštite i koncepcije zaštite o kojima se govori u knjizi, mogu se u određenim inačicama primjenjivati i na druge društvene subjekte koji se trebaju štiti. "Sigurnost" ima širi opseg od riječi "zaštita" a suodnos ovih dviju riječi je logičan; što je bolja zaštita to je veća opća sigurnost. Ovo se odnosi kako na svako okruženje, tako i na okruženje u bankama ili drugim financijskim institucijama. Naime, zaštita ne samo da odvrća vanjske neprijatelje, već ima preventivni učinak na uredno poslovanje (dolazak, odlazak sa posla i sl.), odvrća od zlouporaba na poslu (krađa od strane uposlenika), odnosno općenito disciplinira zaposlenike na radnom mjestu.

Strukturu i kompoziciju priručnika čini; pravna osnova ustrojavanja i obavljanja zaštitarskih poslova, analiza prikupljenih podataka od stručnih i ovlaštenih predstavnika banaka koji se bave zaštitom i susreću s konkretnom problematikom sigurnosti i zaštite u svojoj banci, modus operandi ugrožavanja u bankama s obzirom na objekt napada, moguće koncepcije zaštite, tjelesna i tehnička zaštita i analiza ukupnog učinka zaštite.

Priručnik je namijenjen članovima uprave banaka i srednjem managementu koji imaju utjecaj na odluku štiti banku ili ne, odnosno kojom taktikom i opsegom u tjelesnoj zaštiti te kojim sustavima tehničke zaštite.

Priručnik je namijenjen i voditeljima unutarnjih zaštitarskih službi banaka i operativnim rukovoditeljima u privatnim zaštitarskim tvrtkama kao elementarna osnova kako i s čim štiti zaposlenike banke, korisnike bankarskih usluga (komitente) i imovinu banke. Priručnikom će se moći služiti i osiguravajuća društva koja će, analizirajući zaštitnu funkcionalnost pojedinih taktičkih mjera tjelesne zaštite i sigurnost rada sustava tehničke zaštite, moći postaviti takve uvjete pri osiguravanju osoba i imovine u bankama tako da će veći bonus na cijenu premije davati onim bankama koje ustroje kvalitetnu zaštitu a malus na cijenu premije će određivati onim bankama koje nemaju nikakvu ili neadekvatnu zaštitu.

Raščlambom ove problematike u Priručniku otvorit će se mogućnost za aktivniju ulogu osiguravajućih društava u međusobnom interaktivnom djelovanju sljedećih subjekata : zaštitari - banke - osiguravajuća društva.

Temeljni cilj Priručnika je informirati uprave banaka, osiguravajućih društava, zaštitarskih tvrtki i druge zainteresirane o najsuvremenijim mogućnostima i metodologiji zaštite njihove imovine i osoba te uputiti na ustrojavanje one zaštite koja najbolje odgovara njihovim potrebama i željama.

Držimo da nije potrebno isticati da će se ustrojavanjem odgovarajuće zaštite smanjiti rizik izvršenja kaznenih djela kao i ostalih štetnih događaja koji mogu imati značajan utjecaj na opću sigurnost u banci te na poslovanje i "good will" banke.

Ističemo da u stručnoj literaturi ovog tipa ne postoji sličan priručnik koji cjelovito i sažeto na jednom mjestu objedinjuje problematiku zaštite osoba i imovine u bankarskoj djelatnosti, naglašava neizostavnu nužnost povezivanja tjelesne i tehničke zaštite kao

¹ U ovom radu sintagma "financijska institucija" odnosi se na sve pravne osobe i obrtnike i druge novčarske tvrtke koje prometuju gotovim novcem kao npr. banke, mjenjačnice, poštanski uredi, benzinske pumpe, Zavod za platni promet i sl.. Sintagma "financijska institucija" ima šire značenje od izraza "novčarska" tvrtka ili institucija.

najučinkovitije metode štíćenja, te konačno, da već dulje vrijeme postoji jasno izražena potreba bankara za izradom ovakvog stručnog materijala.

Upravo iz navedenih razloga izdavač ovog Priručnika je tvrtka Tectus poznata po raznim izdavačkim pothvatima a najviše po dvomjesečniku "Svijet osiguranja".

Pokrovitelji koji su podržali početnu inicijativu su Hrvatski institut za bankarstvo i osiguranje i Hrvatska udruga banaka. Temeljni ciljevi i HIBO-a i HUB-a jesu kvalitetnije pružanje bankarskih usluga u Republici Hrvatskoj i podizanje razine sigurnosti u bankama. Hrvatski institut za bankarstvo i osiguranje, izdavanjem ovog stručnog štiva, omogućuje članovima uprava banaka i voditeljima zaštitarskih poslova u bankama da dobiju kvalitetne informacije o tome kako i s čim zaštititi banku.

Pri izradi Priručnika raščlambom i sintezom iskustva stečenog dugogodišnjim radom i dosadašnjim iskustvom (know how) autora. Iskustvo se temelji na radu u Ministarstvu unutarnjih poslova Republike Hrvatske i neposrednom radu na poslovima zaštite osoba i imovine u zaštitarskoj industriji, te preporuka NACOSS-a (National Approval Council for Security Systems) iz Engleske, njemačkih preporuka i standarda (VDS) za zaštitu banaka i bankarskog poslovanja, ASIS-a (American Society of Industrial Security), te uputa i preporuka za zaštitu osoba i imovine međunarodnih korporacija CERBERUS, SECURITAS, SONY, PELCO i dr. One svoju djelatnost temelje isključivo na proizvodnji uređaja za tehničku zaštitu i pružanju usluga zaštite osoba i imovine. Za izradu Priručnika, korištena je i znanstvena metoda ankete kojom su, od neposrednih rukovoditelja zaštitarskih poslova u hrvatskim bankama- dobiveni podaci vezane uz zaštitu imovine i osoba u bankama.. Obavljena je raščlamba, te su u knjigu unijeti konkretni prijedlozi, primjedbe, ideje i problemi bankara na koje nailaze u radu i njihovo dosadašnje iskustvo.

Nadamo se da ćete u knjizi "Zaštita i sigurnost" pronaći odgovore na sve aktualniju problematiku zaštite u bankama i financijskim institucijama.

U čovjekovoj je prirodi težnja ka većem osjećaju subjektivne ali i objektivne sigurnosti. Danas je ta potreba izraženija no ikad. Međutim, kod zaštite banaka valja imati na umu da je potrebno prije svega spriječiti nastajanje mogućih ugrožavanja i štetnih događaja .Iz prethodne tvrdnje proizlazi slijedeće: ustrojavanjem zaštite povećava se osjećaj opće sigurnosti što kod stranaka i uposlenika povećava zadovoljstvo - što pak na koncu utječe na bolju iskoristivost kapitalnih i ljudskih resursa.

Poruke ovog priručnika su

"Sigurnost se ne improvizira"² i

"Boljom zaštitom do veće sigurnosti".

² © Marko Kričančić.